

Wi se

om de

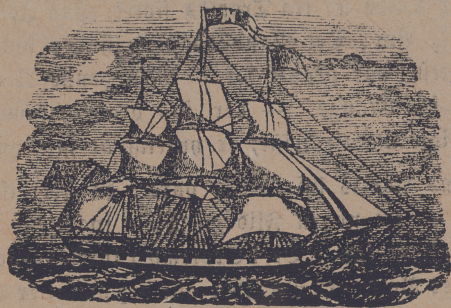
17 Mandes ullykkelige Overvintring i Isfjorden

og

Skipper Matillas og hans Koks
førgelige Endeligt i Grey-Gut
paa Spitzbergen

samt om

Skipper Cobiefens og Søns Død
og øvrige Mandstabs Tildragelse
paa
Nowaja-Semlja, Vinteren
1872—1873.

Tromsø.

R. Urda's Forlag.

1875.

V box 17:508

Fra Buggen indtil Gravens Volig, Er Skjæbnens Veie
tidt uslig; Den enes Bei henrinder rolig, Den Andens
gaar saa sorgelig, Mens Nogles Vilkaar synes blide, Ja
som hans Bei var blomsterstrød, Maa Andre haardt og
bittert stride, Med Kamp og Farer for sit Brød.

2. Ja Livets Veie ere mange, Og Veiens Farer li-
gesaa, En sent, en snart det Maal erlange Enhver her-
nede har at gaa, Men hvad du endog her maa prøve
Af dette Livs Bjævnordighed, Du dig i Tro og Taalmod
øve, Gud leder dig til Salighed.

3. Naar Hav ogølge, Storm og Vinde Paa Livets
Seilads blir for slem, Har Skibet da en Styrmand inde,
Som det kan sikkert styre frem? Saa alle frelst til Hav-
nen finder Blandt blinde Skjær, i Braat og Brand,
Saa Sjæl og Legem frelste vinder sig ind til Fredens
trygge Land.

4. Seg Skibe ud fra Tromsø styret, Paa Ishovsfart
med gunstig Vær; Det Mandskab disse havde høret, Den
Fart de Flest har prøvet for. Men denne Reise blev
den sidste for Mange, — der saa brat omkom. Den
Skjæbne disse maatte friste, er ynkelig at tale om.

5. Mens Aarets lyse Dage varer, da hør især pro-
berte paa — Gi nogen Glid og Nøie sporet — I fine
Skibe Fangst at faa. De i September træffes atter, For-
skjellig deres Bytte er, Da Isen alle seg omsatter Gi Raad
ei Redning Nogen ser.

6. Af Isen stængt som i et Fængsel De alle bleve
meget brat, At reise hjem, er Alles Længsel Fra Polens

lange, mørke Nat; Men Is og Mørke mer og mere om-
slutter dem, saa at det ei kan synes Raad og Redning
være For dem at komme nogen Bei.

7. Nu Dage Uger hastig alider, Men deres Kamp for-
giæves er, Thi snart det i Oktober lider, Og Haabet ta-
bes mer og mer. Da af Mandskaberne beslutter Sig
sytten Mand at prøve paa (De vare alle raske Gutter)
Til Isfjorden om muligt naa.

8. I tvende Baade de begave sig ud paa denne lange
Bei, Lidt Proviant og Vand de have; Om de naar frem,
de vide ei; Thi denne Aarstid tretti Mile En saadan
Reise tage fat, Strabadser, Farer, ingen Hvile—I Storm
og Kulde Dag og Nat.

9. Men efter meget ondt at døie De dog til Stedet
kommer frem Og Husket, de har haft for Die, For Vinteren
de tog til Hjem; Men al! de kjende vistnok ikke Den
Fare, det var her at bo; Thi Dødens Staal de maatte
drikke Fordi de slog sig her til No.

10. Nordpolens barste kolde Engel, Slog dem med
Uarmhjertighed, som Jaaen meier Græssets Stængel, Saa
meier han dem alle ned.—Snart han med Sygdom sig
indfinder, Og Offerne kan ei undsly, Mens Mod og Virk-
somhed forsvinder For Skjorbusotens tunge Bly.

11. En efter Anden nu henlægges, Paa denne tunge
Sygefeng; Enhver maa røres og bevæges, Ved Tanken
paa en God saa streng. Med Død og Døende for Die
Redfues kan det stærkest Sind. — Men Lysets Fader i det
hoie, Hent deres Sjæl til Himlen ind.

12 Først Tomas Pedersen¹⁾ af Tromsø Traf Dødsbudskabets første Slag Og Henrik Helsenæs²⁾ af Balsfjord De gjorde Følge samme Dag I som med Ishavsfart for- trolig Bist mangen Fare for jer saa — I to slap før, fra Sorgens Bolig Og al den Jammer høre paa.

13. Nils Kristian Larsen³⁾ ifra Tjøst Den tredje sit vandre hen; Her var for dig ei mere Støtte. Kun Gud i Himlen er din Ven. O, maatte du ja, alle, som stedes i en saadan Nød, Vor Gud i Nymyghed paakalde, som raader over Liv og Død,

14. Johan Johansen⁴⁾ af Ornæs I Balsfjord var den fjerde som Fra dette Jammersted sit stilles, Skønt Døden i din Ungdom kom. Og Jakob Hassen⁵⁾ af Melsø, Den femte som, sit Dødens Bud. Fra fjerne Hjem og Venner høre det sidste Suk du aander ud.

15. Nu Odin Jørgensen⁶⁾ af Tromsø, Blev friet ud fra dette Sted Og Peder Pedersen⁷⁾ af Ornæs Den næ- ste Dag sit følge med. Fra denne Sorg, fra denne Plage, Hvor Nøden og Fortviølelsen enhver med Suk og bitter Klage Glendig slæber Tiden hen.

- 1). Døde 19de Januar.
- 2). Død samme Dag omtrent 25 Aar al. Han har i flere Aar reist paa Ishavet og deltaget i Lofot- og Finmarksfiske.
- 3). Død 21de Februar.
- 4). Død 28de Februar, 20 Aar gl. Fangstmand og Fisker.
- 5). Død 2den Marts.
- 6). Død 3die Marts, omtrent 23 Aar gl. Han har gjort et Par Ishavsture før og forresten drevet Fiske i Finmarken.
- 7). Død 10de Marts. Har drevet Fiskeri i Finmarken, var paa denne Rejse med som Fangstmand.

16. Carl Albertsen⁸⁾ fra Hukobotten var Harpuner og velbekendt Med denne Fart. Men nu faldt Lodden; Dit Livets Dage her blev endt. Din Mor og Slægtninge, beklage Den tunge Skjæbne og din Død. Gud mildne de- res Sørgedage Og lindre dette tunge Stød.

17. Da Isak Mathisen⁹⁾ af Tromsø Faar bytte sin Glendighed, Med Døden — og af Hjerte ønske Sig Del i Guds Barmhjertighed, Vel dig om du hengiven bliver, Og denne Trøst i Hjertet faar, At Gud for Sorgen Glee- de giver, Naar du fra Jammerdalen gaar.

18. Nu Peder Larsen¹⁰⁾ og H. Thomsen¹¹⁾, Af Balsfjord var de begge to, I Sorgens Bolig i Isfjorden Nu gyseligt det var at bo. Enhver for sig kan forestille De mange Klager som lød her For deres Nød vi haabe ville Gud deres Sjele naadig er.

19. Nu Rasmus Jørgensen¹²⁾ af Tromsø Og Johan Lornsen¹³⁾ Sortevig, Samt Martin¹⁴⁾. Hansen og fra Tromsø, I Døden overgave sig. Tre Ynglinger, i Haa- bet's Alder Men Livets Lyst er her forbi, og Døden ubøn- hørilig kalder Thi nu de Fleste ligge Lig.

- 8). Død 13de Marts 26 Aar gl., Harpuner, har i flere Aar reist paa Ishavet og drevet Fiske.
- 9). Død 16de Marts. Fisker, første Rejse paa Ishavet.
- 10). Død 23de Marts. Fisker og Fangstmand.
- 11). Døde 27de Marts. Fisker første Rejse paa Ishavet.
- 12). Død 31de Marts, 22 Aar gl., drevet Fiskeri paa Ishavet og Bankerne.
- 13). Død 4de April, 19 Aar gammel.
- 14). Død 19de April 23 Aar gl. Dette er det sidste Dødsfald, hvorom er anmærket i den førte Journal,

20. Et Slægtninge, ei Venner kjære Stod hos, da de opgav sin Mand! Og Kammerater kan ei mer' Hinanden række hjælpsom Haand. End er i denne Nød tilbage Ulykkeskammerater tre, Hvad Tid de endte deres Dage Ei af Dagbogen var at se.

21. En var Peder Andreas Nilsen¹⁵⁾ Af Balsfjorden og Harpuner, Den Anden hed Hans Peder Hansen¹⁶⁾, Fra Middagnæs i Balsfjord var, Den tredie Ulrik Arntsen¹⁷⁾, Transø, Som her den tunge Kamp udfred, Paa denne sjerne, kolde Isø, Men hvilken Dag det Gud kun ved,

22. Hvad disse sidste maatte døie. Vist ingen her beskrive kan; Med al den Ynk og Gru for Die Maa overgaa Sind og Forstand. Men dog vi ville tro og haabe, At de hengivne og bered, I Ydmyghed og Troen raabe, Til Gud om evig Salighed.

23. For Eigebyldighed vi mene Dog ingen har at klage an; Men til at hjælpe var de sene, Og dette ei beskrives kan. Bedkommende og andre flere Som nær stod dette Sorgespil, Men herom jeg ei siger mere Enhver faar dømmen som han vil.

24. Af Skibene som saa indspærres I Grey-Hul af den Is saa flem, Slap tvende ud. da Isen brækkes, Og alle Mand drog hjem med dem. Men have disse vel erindret For deres Redning takke Gud. Som af sin Godhed saa beskjeret: I blev fra Døden friet ud.

15). Dmtrent 25 Aar gl., Harpuner, reist flere Aar paa Ishavet.

16). 22 Aar gammel. Fjfter.

17). 23 Aar gl.

25. Dog blev frivillig to tilbage Matillas — og hans kjaekke Kof — Sira sin Fangst han ei vil drage — At bjergets Vintren tror han nok — Men Isen disse Skibe knuste Og Haab og Mod slog da vist feil, I tvende Vaade vil de huse De trækker dem med nogle Seil.

26. Men denne ufuldkomne Gytte Paa dette kolde barste Sted, Kan ei mod Kulden dem beskytte, Hvor modigt de end led og stred. De ajorde vistnok hvad de kunde, Men Kraft og Forraad er forbi, Af Sygdom begge snart laa under, Blot Døden kunde dem befri.

27. Et andet Drama samme Vinter, Ost fra Nowaja Semlja kom, En Fangstmand derfra og man venter, Men som ei mere vendte om — En Mand, som før har overvintret I Nordpolegnens Is og Rav, Men her hans Seilads blev forhindret, — Paa golde Korsø staar hans Grav.

28. Og Sønnen ved sin Faders Side Begravet blev paa denne D, Det er Tobiesen, som vi vide var ret en Sømand kjæk og st. Hvad disse maatte døie, lide, Kun tvende kan berette om. Der stod i Døden ved hans Side Men disse to tilbage kom.

29. Den efterladte Egtemage Og Moder her i Sorgen gaar, Vist hendes Staal var bedst at smage, Da hendes Liv blev Sørgeaar, Hjælp hende Korset taalig bære O Gud! af din Barmhertighed, Hos hende med din Naade være: I Livet Trøst i Døden Fred.

30. Tobiesens øvrig' Mandskab droge Afled i denne haarde Tid, Vist deres Vilkaar ei var gode, Med Elementer Kamp og Strid. Hvorledes de i Ene og Kulde

Dg uden Føde vandt sig frem. Det vi beundre maa tilfulde En Yngling segned dog af dem.

31. Hans Moder sørger her saa saare, Dg Moders Sorg vi ved er tung, I Sneen redest hans Ligbaare, Han var saa svag han var saa ung, Hans Kammerater kan ei hjelpe, Thi her Enhver har nok med sig, Møjsommelig de sig fremkæmpe Til Samojeder — endelig.

32. Dg venlig disse dem modtog Saa de blev Vinteren hos dem, De to blev der hos dem tilbage, Mens fire siden vendte hjem. Af disse og de tvende andre Som siden og tilbage kom Fortællingen nu høres vandre Hvad de har at berette om.

33. Dg slutteligen vil jeg sige Ulykkesbrødre da Farvel, Gud Fader i dit Frydens Rige I Naade tage deres Sjæl, Fra deres Møie, deres Jammer, O Jesu, hent du dem til dig, Hent alle til dit Brudekammer, Til evig Fryd evendelig.

Pris 15 Dre.
